

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΛΙΑ ΜΑΣ ΑΘΗΝΑ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΩΝ ΦΤΩΧΩΝ

Τὸ παλαιὸ Πτωχοκομεῖο τῆς ὁδοῦ Κηφισιάς. Τὰ ναυάρια τῆς ζωῆς. Τίποτι ποὺ πεθαίνουν ἐκεῖ μέσα. Ὁ Κρητικὸς Καταλανόσκηνος καὶ ἡ φοβερὴ ἱστορία του. Ὁ πρίγκηψ Καρατζῆς στὸ Πτωχοκομεῖο! Ἐνας Δὸν Ζουάν τῆς Ἀθήνας. Ἄννα ἡ «Ὀθωνίστρα». Τὸ φερέτρο ἑνὸς φτωχοῦ. Ὁ τυφλὸς Σκιαθίτης. Ἡ δραγαζιά τοῦ ὑπαξιωματικῆ. Ὁ χρυσοθήρας. Οἱ δὺς ναυαγομόναι πλειάρχει. Οἱ ἀδελφεὶ Συγομαλάδες, κτλ. κτλ.

ΝΕΒΑΙΝΟΝΤΑΣ τὴ λεοφόρο Κηφισιάς, λίγο πρὸ πέρα ἀπὸ τ' Ἀνάτορο, συναντοῦσε κανεὶς ἄλλοτε τὸ Πτωχοκομεῖο τοῦ γροισιῆται γιὰ νὰ χριστὴ ἀργότερα πρὸ πέρα αἱ τοὺς Ἀειτέλο-κίτους.

Μέσα στὸ σπίτι ἐκεῖνο τῶν φτωχῶν βροίαν ἄνισο καὶ ἔζησαν ἥσυχαι τίς τελευταῖες ἡμέρες τοῦς διάφορα ναυάρια τῆς ζωῆς, ἀνθρώποι με ἱστορία.

Θὴ σπουδαγοῦσθαι μεριὰ ἀπὸ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, ποὺ ἔπαξαν ῥολοὶ στὴν περαινὴν Ἑλληνικὴ κοινωνία: **Ἀγγελὴς Καταλανόσκηνος.**

Κρητικὸς, λείψανο τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1878, ἀπὸ τὸ ἥρωικό Κίσιμα. Σὲ μίαν ἀτυχὴ μάχη με τοὺς Τούρκους, ὁ Ἀγγελὴς μ' ἕνα του σπύροφο, ἔπεσαν στὰ χέρια τῶν ἀγρίων Τυρκοκρατηδῶν, οἱ ὅποιοι τοὺς ἐβάλαν ζάτιο γὰ τοὺς σφάξιον σὺν ἀνάμ. Τοῦ συντρόφου τοῦ Ἀγγελὴ τοῦτοῦρου πέρα—πέρα τὸ λαμὰ! Γιὰ τὸν Καταλανόσκηνος ὁ μακελῆρης στάθηκε ἀδεξιότερος. Καθὼς τοῦ κρατοῦσε τὸ κεφάλι ἀπὸ τὰ μαλλιά με τὸ ἕνα χερὶ καὶ με τὸ ἄλλο τὸν ὄφθαλο, τὸ κεφάλι ἔπεσε πίσω καὶ φαντάσθη ὅτι μόλις συνκρίεται ἀπὸ τὸ ροῦμι. Οἱ Τούρκοι ἐνόμισαν τότε ὅτι εἶχε ξεφυρῆσαι καὶ τὸν παρῆταρην.

Ὁ Καταλανόσκηνος ὅμως ἔζησε. Κι' ὅταν ὅσπερα ἀπὸ λίγη ὥρα πέρασαν ἀπὸ καὶ ἄλλο ἐπαναστάτες καὶ τοὺς πῆραν γιὰ νὰ τοὺς θάψουν, ἄκουσαν τὸ ῥόγχο του καὶ εἶδαν πῶς δὲν εἶχε πεθάνει. Τὸν περιμάζωσαν λοιπὸν, μὰ περαιναν ἀπὸ μέσα σὺν μέρα τὸ θάνατό του. Ἄλλ' ὁ πολεμιστὴς ποὺ εἶχε τρομερὴ κρίσι, οὔτε πέθανε, μὰ οὔτε γιατροῦνταν. Καὶ οἱ Κρητικοὶ τὸν ἔβαλαν σ' ἕνα πλοῖο καὶ τὸν ἐπέστειλαν στὰς Ἀθήνας, δύνω ὁ καθηγητὴς Ἀρεταῖος ἀνέλαβε τὴ σωτηρία του. Μέσα στὸ νοσοκομεῖο ὁ Καταλανόσκηνος ζῆσιε πολὺν καιρὸ καὶ τέλος μιά μερὰ, φανερώθηκε σὺν φάντασμα μπροστὰ στοὺς ἐν Ἀθήνας συμπαιότες του.

—Βοῆ, ὁ Καταλανόσκηνος!
Γύρω ἀπὸ τὸ λαμὸ του εἶχε μείνει σὺν περιδέραιο, μιά βαρετὶ οὐδὴ καὶ ἡ γλῶσσα του ἐπρωσίλες πάντα. Ὁ ἄλλοτε στυβῶδες Κρητικὸς ἦταν πρὶ ἀνίκανος νὰ ἐργασθῆ, γιὰτι καὶ ψυχρῶς τὸν εἶχε συγκλονίσει τὸ τρομερὸ περιστατικό. Καὶ ἡ διεθνῆσις τοῦ Πτωχοκομείου τὸν διώκοις ἐπιστάτη. Ἐζῆσε ἐκεῖ χρόνια πολλὰ καὶ πέθανε γέρος.

Ὁ Βλάσιος Γαβριηλίδης, ποὺ εἶχε ἐπισκεφθῆ τὸ Πτωχοκομεῖο στὸ 1883, ἔγραφε σχετικῶς:

«Ἐκατὸν ἐξήκοντα πτωχοὶ ἐνδιαιτῶνται εἰς τὸ ἴδρυμα αὐτό. Ἐκατὸν ἐξήκοντα ζωντανὰ μιστοσημάτα, πλοκή, ἐπισηοδίων, ἐρώτων, ναυαγίων, ἀτυχῶν, ἐγκλημάτων ἴσως, τῶν ὁποίων τὸ τελευταῖον κεφάλαιον εἶνε τὸ Πτωχοκομεῖον. Μερικοὶ ἐξ αὐτῶν θὰ εἶχον ἄλλοτε μέγαρα. Ποῶς οὖνεκα θὰ κατέληγον εἰς τὴν ζωεραν αὐτῆν πραγματικότητι, ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως πόσοι ἀπὸ τοὺς τροφίμοις τοῦ ἀσπίου οὔτε θὰ ἀνιερῆθσαν κἄν τὴν ἐμαρῖαν τὴν ὁποῖαν ἀπολαμβάνουν ἐκεῖ. Ἐως πέρου εἶχ, περμαθευθῆς ἐκεῖ, ἀδελφονῆψ, φέρον τὸ Ἑλληνικὸν ἡγεμονικὸν ὄνομα Κ ρ α τ ζ ἄ σ!»

Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν, ἔβλεπε κανεὶς στὸ Πτωχοκομεῖο κι' ἕναν περῶργο γέρο, με εὐγενικὰ μὲν ἄγιο, με δασεῖα φρόνιτα καὶ ἀπορη γενειάδα. Καὶ ὅμως ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς ἦταν ὁ περῶργος Νικολαῖδης, δικηγόρος καὶ δημοσιογράφος, λ ε ω ν τῶν ἀθηναϊκῶν αἰδουσῶν, Δὸν Ζουάν τῆς ἐποχῆς του, δταν τὸ πρόσωπό του ἄστραφε ἀπὸ ἀρρονοπὴ ὀμορφῆ καὶ τὰ μάτια του ἀπὸ εὐφροσύνη. Ὑπόθεσε εδ γ δ η ς Ν ι κ ο λ α ῖ δ η ς α. Λείψανο τῆς λεγομένης χ ρ υ π ο η ς ν ε ο λ α ῖ α ς τοῦ 1862, ἱσπερὶς, μονομάχος, καθαριστὴς, τραγουδιστὴς, στιχογραφοῦς.

Ἡ φορὰ τῆς τύχης τὸν ἔφερε κατόπι στὴν Κωνσταντινίαν. Καὶ ἐκεῖ ἐδημοσιογράφησε, κατέληξε, καὶ κατακτοῦσε γυναικείας καρδιὰς, ὅταν ἔβγαζαν ἐξαρμάνιστες ἀπὸ τὴ σπηρὴ τὸ νόσμιον.

Ἐπειτα ἀπὸ χρόνια ἀνεκαλιφθῆ ἀπάλητος, φιλοξενούμενος στὸ Πτωχοκομεῖο Ἀθηνῶν.

Ἄλλ' ἡ ἱστορία τοῦ Νικολαῖδης δὲν τελειώνει ὡς ἐδῶ. Ἄμα σινῆθε λίγο, θέλησε νὰ ἐργασθῆ. Καὶ ἐπειδὴ ἤξεσε καλὰ τὴν Ἱταλικὴ καὶ Γαλλικὴ μετέφρασε τὸ περιετιθεδὸς μεθιστόμημα «Ὁ Τ υ φ λ ὸ ς τ ἡ ς Ἀ σ κ ὸ λ ῆ ς». Ἀργότερα, ἐγνωρίσθη με τὸν διοισθῶντα ἐπίσης στὸ Πτωχοκομεῖο πρίγκηπα Καρατζῆ καὶ οἱ δῶν αὐτοῦ, ἐθρονομένου βασιλεῖς τοῦ Σαπιτοῦ τῶν Φτωχῶν ἐνόμισαν τίς δινάμιτες τοὺς καὶ μετέφραξαν μαζὺ θεατρικὰ ἔργα... Ὡστόσο, ὁ Νικολαῖδης δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἠουζοῦν. Ποδοῖσε καλὴ τὴν τύχη τοῦ νόσμου. Κι' ἕνα πρῶτο, ἀφῶς εὐχαριστῶς τὸ διεθνῆτι τοῦ ἰδρυμάτους, ἔφυγε, σὺν ἀνθρώποις ποὺ εἶχε ἔξασφαλίσει τὸ μέλλον του. Καὶ πράγματι, νοίκισσε ἕνα καλὸ σπίτι, ἀγόρασε ἐπιπλα καὶ πῆρε ἄφους νοικοκυρῆ. Ἐννε λοιπὸν τότε γνωστὸν ὅτι ἕνας πλούσιος φίλος του, ποὺ εἶχε στείλει κάμποσα χιλιάρικα καὶ ὑποσχέσει ἐξασοφισθητικῆς ἰσοστορηζέως...

Μετὰ ἕνα χρόνιο θῶας, ἔβγαζαν ὁ Νικολαῖδης παρουσιάζει καλὰ στὸ διεθνῆτι τοῦ Πτωχοκομείου, πτωχόγερος τοῦ Ἰού, κι' ἐξήγησε τὸ πρῶτο του δωμάτιο. Τὸν δέχτηραν κι' ἐγκαρδιότητα σὺν... ἄσωτο ἰδῶ. Ὁ Νικολαῖδης ἔφερον στὸ Σπιτι τῶν Φτωχῶν καὶ μιά νέα μακία του: Τὴν ἀγάτη στὰ λουλοῦδια! Ὁ διεθνῆτις τοῦ Πτωχοκομείου ἰπεστηρίξε τὴ νέα αἰτή τάσι του. Τοῦ ἐχώρισε ἕνα τετραγώνω στὴν ἀσπὴ τῆς αὐλῆς, τοῦ ἔδωκε κι' ὅτι ἄλλο ἤθελε, καὶ ὁ ἀνδομαντὴς ἀριστοκρατῆς, σὺν διάταμῃ ἑνὸς ἔτους, ἀρχιζόντας ἀπὸ μιά γλάστρα, καθίρησε ἕνα θαυμάσιο ἀνδοκητο, καλλιτεχνικώτατο. Ὁ Γαβριηλίδης ἔγραφε κι' αὐτὸ τὰ ἔξης:

«Ὅχι μόνον ἐλοσοκίσατον ἀνδοκομείον κατεκοίεσε ὁ Νικολαῖδης, ἀλλὰ καὶ θερμοκήπιον, μετὰ θερμοκρατικῆς μηχανῆς, ἐν τῷ ὁποίῳ καλλιερῆ τὰ σπανιότερα, τ' ἀεροφοιστέρα ἀνή κα φινεά, μετ' ἀφομοίσεως. Ἐντὸς τὸ θερμοκήπιον τούτου ὑπάρχει ἕνα καθίσμα, ἕνα μικρὸ τραπέζι καὶ μερικὰ βιβλία Βοτανικῆς ἐπιστῆς. Ἐκεῖ δημερῆσει ποιητικώτατα ὁ ἀνδομαντὴς πτωχός... Ἡ παλαιὰ θύελλα μετεβλήθη εἰς ἀβρῶν πρῶην ζωογονοῦσαν τ' ἀνή. Ὡ! κλειεῖ, κύριοι, τὸ θερμοκήπιον αὐτὸ τῶσιν μυθιστόρημα, τῶσιν ποιῆαν, τῶσα ἀνή, καὶ ἂν ἐχὴ ἡ φιλανθρωπία, τουλάχιστον ἡ περιεργία, ῥηπεῖ νὰ σῶς ἔλκυσθ ἔως ἐκεῖ».

Ἐνα βράδι, τὸ Μᾶν τοῦ 1889, ὁ Νικολαῖδης πέθανε. Οἱ τῶρμιοι τοῦ Πτωχοκομείου τὸν ἐστόλισαν μετ' ἀνή τοῦ κίρτου του καὶ τὸν συνένθεσαν μετὰ δάκρυα στὴν τελευταῖα του κατοικία.

Ἄλλος τύπος τοῦ Πτωχοκομείου Ἀθηνῶν ἦταν κι' ἡ περῶρη Ἄννα, ἡ βασίλοφρον Ἄννα, ἡ «Ὁ θ ω ν ῖ σ τ ο α ω, γράμ πειά, μοσιόλαβη, με τὴν ὁποῖαν διασκεδάζαν τὰ χυμῖνα τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ καὶ οἱ μεγάλοι. Ἡ «Ὀθωνίστρα» ἐνήγοις τοὺς δρόμους φοροτῶμένη παρῶμια δικῆς τῆς κατασκευῆς, φανταχτερὰ κομικὰ κτλ. Ἐβουδάρδις τοὺς μάγους με βλισθημῆ καὶ βομολογίς, ὡς ὅταν ἡ Ἀστυνομία τὴν περιμάζωσε στὸ μοναδικὸ τότε ἄσπιτο τῆς ὁδοῦ Κηφισιάς. Ἡ «Ὀθωνίστρα» ἦταν ἐνδοασμενὴ με τὸ νέο τῆς κόσμου, κι' εὐχαριστοῦσε τὸ διεθνῆτι τοῦ ἰδρυμάτους Δευτικῶν ποὺ τῆς ἐπέτρεπε νὰ φορῆ τὰ παρῶμια τῆς!...

Ἄλλος ἀφομοίσεργος τύπος τοῦ Πτωχοκομείου ἦταν κι' ἕνας Γερμανός, ἄλλοτε λεπτογράφος, ἐκαθῶ Βίρμονος καὶ Ἀμλετόνος. Ὁ Γερμανὸς αὐτὸς γιὰ νὰ σκοπίσει τῆς πληθικῆς τῶν ὄφες, κατασκευάσε ὁ ἴδιος τὸ φερέτρο τοῦ, καὶ τὸ στόλισε με ξυλοπλατικὰ κομικατά καὶ ἀλλήγοιους παραστάσεις. Ἐδούλεψε πέντε χρόνια γι' αὐτὰ, κι' ἀπὸ τότε κομικῶταν μέσα στὴν νεκρῆσι τοῦ κάσσι!...

Ζῶσις τότε στὸ Πτωχοκομεῖο κι' ἕνας συμπαιότες τοῦ Παπαδιαμάντη, ἀνθρώπος πενήτητος, με ὀγκώδη ἄλλ' ἀγαθὴ ἐμφάνισι, τυφλὸς ἀπὸ νῆπι, καὶ ὅμως προικισμένος μετὰ μοναδικὴ μνήμη. Ὁ τυφλὸς αὐτὸς φτωχός, κατῶσθεος, ἀκούγοντας μόνο, ν' ἀπομνημονεύσθη δλα τὰ Εὐαγγέλια, τοὺς ἀποστόλους, τοὺς ψαλμούς, τίς ἀπολυτίχους καὶ ἐπειδὴ ἦταν καλλίφωνος, ἔκανε τὸν ψάλτη μέσα στὸ ἐκκλησιακὸ τοῦ Πτωχοκομείου.
«Ἄκεις φωτὸς δὲν λάμπει εἰς τοὺς κλειστοὺς ὀφθαλμούς τοῦ Σκιαθίτου, καὶ ὅμως ἥλιος ὅλος εὐθυμίας, ἀγαθότητος

και ευτυχίας άκτινοβολεί εις τὸ πρόσωπόν του !», ἔγραφαν γ' αὐτὸν ἡ ἐφημερίδες.

Σὲ μιὰ γυναιὴ τῆς μεγάλης αἰῆς τοῦ Πτωχοκομείου ἔβλεπε κανεὶς καὶ μιὰ ψηλὴ δραγασιά, σὰν κείνη ποὺ στήνον οἱ ἀμπελοφύλακες. Ἐκεῖ πάνω ζοῦσε ἕνας γέρος, μὲ κροτὸ, ὄχι τὸ σῶμα του, ἀλλὰ τὸ ἀρετιμῶνο μωστράκι του, παλαιὸς ὑπερσοματικὸς τοῦ Ἰατρικοῦ. Ὁ ὀδοντάρας αὐτοῦ, ἰσοῦ εἶχε ζήσει χρόνια στὸ κλαδί, δὲν μποροῦσε ν' ἀπαρνηθῆ τὴν παλιὰ του ζωὴ, οἱ τοῖχοι καὶ ἡ στέγη τὸν ἐστενοχωροῦσαν, ἤθελε ἀγέρα γ' ἄσπρα. Ἐστῆσε λοιπὸν τὴν δραγασίαν τὸν στὸ ἔταβρο μ' ἐκεῖ, μὴ λογαριάζοντας τὸ βορριά καὶ τὸ χιόνι, ἐκοιμήτανε τὸ παιδί αὐτὸ τῆς φάσεως.

Σὲ μιὰ ἄλλη καιροσούλα πάλι τοῦ Πτωχοκομείου, ἔβλεπε κανεὶς κατάκοιτο ἕνα γίγαντα. Ἐμενε καρφωμένος στὸ ἀγρομένο του στρώμα, ὅπως ὁ Προμηθεὺς στὸν Καίκασο. Βαρνοὶ στεναγματοὶ ἀνασφαιζονταν τότε—τότε τὰ στήθη του. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅταν ἦταν νέος, γεμάτος τόλμη καὶ ἐπιχειρηματικότητα, ὀδηγώντας κ' ἄλλους σκαπιωτῶτες του, εἶπνε χρυσόβουρα στὴν Ἀυστραλία. Ἐπλοχόρησε ὡς τὰ βῆθη τῆς ἀνεξερσηνῆς ἀκομῆ ἡμεροῦ, ἀλλὰ ζητώντας ψήγματα χρυσοῦ, ἔχασε τὰ δύο πολιτικώτατα διαμάντια του: Τὰ μάτια του! Τοῦ τάκαψε μὴ ἄσπρη ἀνάβλεξι δυναμίτιδος. Τὰ δεισιὰ του σοφιστήσαν τότε μὲ μάς. Ἐμεινε ἔτσι φτωχὸς, τυφλὸς, καὶ μὲ τὶς φρονὲς σαλευμένους. Ἐβλέπε ναυαγία τῆς ζωῆς, τὸν ἔφεραν στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν ἐρρίξαν στὸ Πτωχοκομείο.

Κοντὰ σ' αὐτὸν ζοῦσαν δύο γέροι καιροσώρηδες, ποὺ τὲ καθάγια τους βοῦλαζαν στὶς θάλασσες κ' αὐτοὶ γλιτώσαν στὸ λιμάνι τοῦ Πτωχοκομείου!

Σ' ἄλλο δομάτιο, ἔβλεπε κανεὶς δύο εὐγενικοὺς γέρους, ἰστορικῆς οἰκογενείας, τοὺς ἀδελφοὺς Ζυγομαλάδες. Ἐπαρονοῦντο καὶ οἱ δύο στὴν Ῥωμανία, ἀλλ' ἔξωσαν ὁ γερωντότερος — 75 ἐτῶν — ἔχασε τὰ μάτια του κ' ὁ ἄλλος τὸν συνάδεδετο χρόνια δολοφονία στὴν Ἐρυθρῆ, γιὰ νὰ βρῆ θεραπεία... Ἐξόδησαν ἔτσι ὅτι εἴχαν, διέλειπαν τὸν ἡμιπορὸ τοὺς ὀλο καὶ κατήντησαν στὸ ἄσπλο τὸν φτωχόν. Καὶ ἦταν συγκατὰ τὸ θέμα τὸν δύο γερωντῶν ἀδελφῶν, ποὺ ὁ ἕνας περιποιῶταν τὸν ἄλλο μὲ τρυφερὴ ἀφοσίωση.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ Μ. ΑΝΔΡΩΝ

Η ΜΕΤΑΜΦΙΒΕΞΙΣ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΩΝΤΟΣ

Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ εὐχάριστες καὶ πιὸ διασκεδαστικῆς ἰστορίας τοῦ Ναπολέοντος ἦταν νὰ μεταμφιεσθῆται.

Συνήθως ἔδωαινε μεταμφιεσμένο μαζὶ μὲ τὸν βασιπιστὴν γιὰ νὰ κανέαν ἐπισημοῦνο ἰσοποσό του, πραγματικῶς δὲ γιὰ τοὺς περιόριστους αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὸ σπουδαιότητα ἢ τὰ χαράματα.

Ὁ Ναπολέον, κατὰ τὴν περὶ τῶν αὐτοῦ, ἤρτανε σὲ διάφορα μικρομάγαζα, ὅταν ἔκανε μικρῆς ἀγορῆς καὶ προσπάθειες νὰ ἐξικαθίσση τὸ λαϊκὸ φρονιμα.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ντύσιμό του καὶ ὁ τόνος τῆς φωνῆς ποὺ τὸν ἔκαναν ἀγνωρίστο, μποροῦσε νὰ μιλήη χωρὶς νὰ φοβῆται μήπως τὸν μαντέψουν.

Μιὰ φορὰ μπαίνοντας σ' ἕνα χρυσοσοῦο, ἄρσιζε νὰ κατηγορήη καὶ νὰ βροῖη τὸν... Ναπολέοντα ὡς κανὸν κωδερνήτη, ὡς τυραννο, ὡς κωδοφρο.

Ἄλλὰ ὁ χρυσοσοῦος, ὁ ὁποῖος εἶπνε νάμει ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ θεμιτοὺς θαυμαστάς τοῦ αυτοκράτορος, θυμοῦσε τόσο πολὺ αὐτὸν τὸ λῶμα του, ὡστε ἄρταξε αὐτὸν τὴν γυναικὴ καὶ θέλησε νὰ... χειροτονήη τὸν ἱδριστη, ὁ ὁποῖος ὅμως πρόλαβε καὶ βγήκε ἔξω...

Ἄλλη μιὰ φορὰ ὁ Ναπολέον πῆγε σ' ἕναν γορὸ μεταμφιεσμένον καὶ, ἐπειδὴ δὲν τὸν ἐγνώριζε κανένας κάτω αὐτὸν τὴν στολή του, ἄρσιζε νὰ περάῃ τὶς κρυφές.

Μιὰ ἀτ' αὐτῆς, μὴ μπορῶντας νὰ τὸν ὑποφῆρη, ἀναγκάστηκε νὰ τὸν βροῖη καὶ νὰ τοῦ πῆθῆ ἕταν... πρόστονος κ' ὅτι εἶχε πάει στὸ γορὸ μὲ... κλειμένη πρόσκληση... Αὐτὸ φρονικὰ ἔκαμε τὸν αυτοκράτορα νὰ ξεκαθιστῆ στὰ γέλια.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

— Δὲν θὰ παντρευτῶ τὸν Πέτρο, γιατί εἶνε ἄθεος. Δὲν πιστεῖται πὺς ἰτάρχει Θεός, Παράδεισος καὶ Κόλασις.

— Καὶ γιατί νὰ μὴν τὸν παντρευτῆς; Νὰ τὸν παντρευτῆς καὶ νὰ τοῦ ἀποδείξῃς ὅτι ἰτάρχει πρώτα-πρώτα Κ ὁ λ α σ ι ς !...

ΝΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἡ μεγάλης καρδιῆς δὲν χωροῦν μικροῦς πόνοους.

— Τὰ δεισιμα εἶνε τὸ νωροσώκὸ τῆς καρδιάς.

— Ἡ εὐτυχία μας δημοιοργεῖται συνήθως εἰς βάρος τοῦ πλησίον.

— Ἄν σὲ καταδιώκει ἡ ἀτυχία, ἔλιπσον μὲ τὴν ὑπερηφάνεια.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΝΟΡΒΗΓΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΖΗΤΙΑΝΑ

Ἦτανε κόρη ὀμορφῆ, μὴ ἦταν φτωχὴ Ζητιάννα ὅπου στὶς ροῦγες τὶς πλατειῆς Ζητούσε ἐλεημοσύνη. Εἶχε τὰ μάτια γαλιὰνὰ σὰν τ' ὄφθαλμοὺς τὰ λάτρη, σταχτιά σὰν τὰ μονοχρώματα στοῦ δειλινοῦ τὴν ὄρα. Καθὼς τὸ Ἄρλιη τὶς δροσιές, σὰν τὶς σκαῖς τὸν δέντρον χροῦν' ἀλλάζαν τὰ μάτια τῆς ὄσαν τοὺς λογιμοῦς τῆς.

Ἦτανε κόρη ὀμορφῆ, μὴ ἦταν φτωχὴ Ζητιάννα ὅπου στὶς ροῦγες τὶς πλατειῆς Ζητούσε ἐλεημοσύνη. Καὶ καθὼς ἦτανε λευκὸ σὰν χιόνι τὸ χορμί της, τὸ ἐπουλοῦσε, τῶδινε σὲ ὄλους τοὺς διαβάτες.

Ὁ βασιλιὰς σὰν τῶμαθε, τὴ Ζητιῆσε κοντὰ του, μὴ ἐκείνη δὲν τὸν ἄκουσε, δὲν πάει στὸ κάλεσμά του.

Τῆς ἄργενε ὁ κορναϊχτὸς κ' ὁ ἄνεμος στὶς ροῦγες ὅταν φουσῆ. Δὲν ἄκουσε λοιπὸν τὸ κάλεσμά του, μὴ ὁ βασιλιὰς τὴν ἔφερε μὲ τὸ σταυρὸ κοντὰ του, μέσ' στὰ λαμπρὰ παλάτια του ν' ἀστράφει τὴ ὀμορφιά της.

Καὶ πῆγε κλαίγοντας, γιατί τὴ λευτεριά ἀγαποῦσε, ὅταν ὁ ἄνεμος βογγᾷ μέσ' στὶς μεγάλες ροῦγες.

Ἄστραψε ἡ κόρη τῆς λυτῆ, σὰν φηλοπόροῦνο δόσι. Κι' ὁ βασιλιὰς ἀπόθεσε στὰ ὀλόχρονα μαλλιά της πάνω κορφάνα ὀλόχρονη. Κι' ἔτσι ἡ φτωχὴ Ζητιάννα ὅπου ποιοῦσε τ' ὀμορφο χορμί της μέσ' στοὺς δρόμους,

ἔμεινε κορμοδόξαστη τοῦ βασιλιὰ γυναικα κ' εἶχε κορφάνα ὀλόχρονη στὰ ὀλόξαντα μαλλιά της. Καὶ εἶπε ἡ βασιλοῦσα μιὰ μέρα: — «ὦ κοπέλλες, τὸ μέταπό μὸν ἐκούρασαν ἡ ὀλόχρονη κορφάνα.

Ἐναν κιαρὸν ὁ ἄνεμος μέσ' στὶς μεγάλες ροῦγες πὺς ἐφουσοῦσε λευτερά στὰ ξέπλεκα μαλλιά μου! Καὶ τὰ ποδάρια μου γυμνά, σὰν νῆταν περοστῆρα, τὰ δροσίαν ἡ εὐωδιῆς ποὺ πνέουν στὰ λιεβάδια.

ἘΜέσα στὴ ζῆστη τὴ γλυκιὰ τοῦ θεοσιμένον χόρτον συντροφεμένη ἐλάμιαζα — ὀ ἀγαπημένα βράδια! — καὶ τὸ μυστήριον τὸν φιλῶν καὶ τὴν χεῖλη μὸν ἐγνώριζαν. Φιλία ποὺ δὲν τελειώνουσε μ' ἄλλα φιλία δὲν μοιάζαν.

Ἐναν κιαρὸν ὁ ἄνεμος μέσ' στὶς μεγάλες ροῦγες, πὺς ἐφουσοῦσε λευτερά στὰ ξέπλεκα μαλλιά μου!

«Καὶ οἱ Ζητιάνοι κ' οἱ βοσκοὶ κ' οἱ κλέφτες ἐμαλῶναν ποῖος νὰ χαρῆ τὰ χάδια μου, νὰ πῆρη τὰ φιλία μου, κ' ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἐσφαζε τὴ νύχτα στὸ σκοτάδι, ποῖος τὰ φιλία μου νὰ χαρῆ καὶ τὴ δική μου ἀγάτη.

Ὁ αἰθῆρας ὁ ὀλογάλλανος παλάτι ἦταν δικὸ μου κ' ὁ ἦμος κορφάνα μου, ὀλόχρονο στολίδι».

Κι' ὅταν ἡ νύχτα πλάσσωσε, ἐγλύστηρη ἡ Ζητιάννα κ' ἔμεινε ἀτ' τὸ βασιλικὸ κορβῆτὸ ἀγάμ—ἀγάμ.

Ἐτρεφε λευτερὰ μαζαῖα μέσ' στὶς μεγάλες ροῦγες ἐκεῖ ὅπου ἐπέφανε τὰ πρώτα τῆς τὰ χροῖνα.

Πολλοὺς καιροὺς τὴ γύρναν μέσα σ' ἐμῆς καὶ δάση, κ' ἀπάνον στ' ἀργιολοῦλινδα μιὰ μέρα τὴν εἶφταν.

Κάποιος ἀγαπημένος τῆς μέσ' στὶς μεγάλες ροῦγες ἀπόχρημα τὴν ἐσφαζε τὴ νύχτα στὸ σκοτάδι.

Νὰ κομῆρη τὴν ἄρταν μέσ' στὸ γλορὸ γρασίδι.

Ὁ κορναϊχτὸς κ' ὁ ἄνεμος μέσ' στὶς μεγάλες ροῦγες πάλι ἐφουσοῦσε ἐλευτερά στὰ ὀλόχρονα μαλλιά της, καὶ τὰ λιεβάδια γύρω τῆς μοσχοβολιῆς σκοροποῦσαν...

Μετὰφρ. ΜΑΡΙΝΟΥ ΣΙΓΓΟΥΡΟΥ

ΑΡΧΑΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ ΤΟ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ

Γιὰ τὸ κυπαρίσσι ἔτάρχει μιὰ ὄραια ἀρχαία ἑλληνικὴ παράδοσις, ἡ ὁποία ἐξηγεῖ καὶ τὸ λῶγο, γιὰ τὸν ὁποῖο φητεύονε κυπαρίσσινα στοὺς τάφους.

Σύμφωνα μ' αὐτὴ τὴν παράδοσι, ζοῦσε κάποτε ἕνας νέος ὀνομαζόμενος Κυπαρίσσης, ὁ ὁποῖος μιὰ μέρα, χωρὶς νὰ τὸ θέλη, σκάτισσε ἕνα ἐλάφι ποὺ ἀπαύσους ὁ Ἀπόλλων.

Ὁ Κυπαρίσσης στενοχωρήθηκε πολὺ γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλῃ του λύτρη, ἀρρώσθησε καὶ πέθανε. Τότε ὁ Ἀπόλλων, ὑπερβολικὰ

θλιμμένος γιὰ τὸ θάνατο τοῦ νέου καὶ θέλοντας νὰ ἀποθενασθῆ τὸ δεινομά του, τὸν μεταμόρφωσε σὲ κυπαρίσσι.

Ἀπὸ τότε τὸ κυπαρίσσι θεωρεῖται πένθιμο δέντρο καὶ φητεύεται μέσα στὰ νεκροταφεῖα. Οἱ ἀρχαῖοι μάλιστα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ ποὺ εἶχε λείψανο συνήθιζαν νὰ κερποῦν ἕνα κλαδί κυπαρίσσιου.

